Přestavlky u Čerčan

Kraj: Středočeský
Okres: Benešov
Správní obvod: Benešov
GPS souřadnice: 49.852998N, 14.744124E
Nadmořská výška: 429 m n. m.
První pís. zmínka: 1228 (796 let)
Počet obyvatel: 409
PSČ: 257 23
Adresa URL: www.prestavlkyucercan.cz

Historie obce Přestavlky u Čerčan

Až do roku 1228 není o Přestavlkách zmínka. V roce 1228 se objevuje jméno Přestavlk v souvislosti dvou osobních jmen Bucharta a Zdeslava z Přestavlk. Patřila-li tato jména Přestavlkům, znamená to, že v té době již zde sídliště bylo. Pravděpodobně vzniklo v této jižní části Benešovska ze zemanského dvorce. Ten byl asi v místech dnešní vesnice, zajisté blízko vodního zřídla. Měl rozsáhlé polnosti, louky, pastviny a byl obklopen hlubokými lesy. Postupem času vedle dvorce vzniká osada, neboť kolem roku 1400 přešel dvorec do majetku pánů z Dubé, kteří měli své sídlo na blízkém hradě Dubá a v dokumentech se již mluví o vsi Přestavlkách (opsáno z přestavlcké kroniky).
Páni z Dubé měli ve znaku zavinutou střelu. Byli větví věhlasného rodu Benešoviců. Další zmínka o Přestavlkách je z doby pana Kuneše Rozkoše, který byl synem Ondřeje z Dubé sezením na Pecínově a manželky jeho, dcery Jana Žižky z Trocnova. Tento Kuneš Rozkoš se soudil o odkazy a věna pánů z Dubé, které na hradech a statcích, pánům těm patřících, vázly ale spory tyto měly různé výsledky. V té době patřil hrad Dubá i s dvorcem v Přestavlkách Václavu z Dubé, průvodci mistra Jana Husa z Kostnice. Když Václav z Dubé zemřel, prodala po něm pozůstalost vdova, Markéta z Richenburka, hrad Dubou v roce 1428 (patrně s dvorem Přestavlky) paně Perchtě z Kravař, sezením na Konopišti. Od ní přešel pak na vladyky z Bořejova a od těch ho koupil v roce 1443 Bohuš Kostka z Postupic.
Po úmrtí Markéty z Richenburka zaujal pan Rozkoš z Dubé její statek. Bohuš Kostka se tomu opřel a Rozkoš musel v roce 1447 po dobrém rozhodnutí, které bylo ve prospěch Kostky ustoupit z části statku. Vyhradil si pro sebe a své potomky hrad a s tou městečko pod hradem Odranec, s cestami ke hradu, statek v Přestavlkách i 10 kop důchodu ze Lštění. Později se pan Rozkoš z Dubé znepřátelil s Jiřím Poděbradským. Jiří dobyl jeho hrad Kostelec nad Sázavou a jeho statky připadly královské komoře.
Od královské komory obdržel dvůr Přestavlky s jiným zbožím patřícím dříve Rozkošovi za králi poskytnutou pomoc, pan Zdeněk Kostka z Postupic, jemuž tehdy patřil Čejchanov, později Komorní Hrádek. Od té doby patří Přestavlky pánům na Komorním Hrádku až do zrušení poddanství.
Z pozemkových knih se dovídáme, že kolem roku 1600 bylo v Přestavlkách 10 usedlostí. Byly rozloženy po obvodě kruhu tvořícího prázdnou, svažitou náves. Domy stály od sebe dosti vzdáleny, jejich podélné půdorysy směřovaly kolmo k obvodu kruhu návsi. Okénka čelní stěny se štítem se dívala rovněž do návsi.